

zorem, ježž dovolací soud položil za základ svému zrušujícímu rozsudku. Odvolací soud je tedy vázán právním názorem dovolacího soudu jak co do otázek práva formálního, tak co do otázek práva hmotného, soudem dovolacím řešených. Odvolací soud nedbal tohoto předpisu. Opakoval důkaz svědky, vyslechnutými dožádaným soudem, neopakoval však důkazu výsledkem stran, zejména výsledkem žalovaného. Žalovaný v dovolání to vytýká jako nesprávné právní posouzení věci. V pravdě tím vytýká vadu řízení dle §u 503 čis. 2 c. ř. s. Tato výtká je odůvodněna. Proto bylo nutno rozsudek odvolacího soudu zrušiti dle §§ 496 čis. 2, 510 a 513 c. ř. s. a věc vrátiti odvolacímu soudu k doplnění řízení a k novému rozhodnutí. Odvolacímu soudu bude opakovati důkaz výsledkem stran dle §§ 371 až 382 c. ř. s.

Čís. 3606.

Vlastník automobilu jest práv ze škody způsobené automobilem, třebaž jej byl přenechal třetí osobě »na její účet a nebezpečí«, sám však si vyhradil podíl na zisku.

(Rozk. ze dne 11. března 1924, Rv II 805/23.)

Při jízdě v automobilu, náležejícím žalovanému S-ovi a řízeném šoférem H-em, utrpěla žalobkyně úraz. Žalobní nárok proti šoféru i vlastníku uznal procesní soud první stolice důvodem po právu pouze proti šoféru, odvolací soud i proti vlastníku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání vlastníka.

D ů v o d y:

Dle §u 1 zákona o ručení za škody způsobené provozem silostrojů ze dne 9. srpna 1908, čis. 162 ř. zák. jest práv ze škody, způsobené silostrojem řidič i vlastník, jakož i každý spoluvlastník silostroje. Byl-li v čase úrazu silostroj někomu přenechán na vlastní účet a nebezpečí (podnikatel provozu), práv jest tento ze škod na místě vlastníkově. V projednávaném případě jest vlastníkem silostroje, při jehož provozu žalující strana vzala úraz, žalovaný Žibřid S. Tento přenechal smlouvou ze dne 1. července 1921 provoz automobily šoférům H-ovi a L-ovi dle znění smlouvy sice na jich účet a nebezpečí, vyhradil si však účast na čistém zisku z provozu, vymínil si, že mu šoféři musí odváděti měsíčně třetinu čistého zisku a že on bude oprávněn je kontrolovati, do jich knih, účtů a korespondence nahlížeti a že mu musí měsíčně účty klásti. Tato oprávnění žalovaného vlastníka automobilu a jim odpovídající povinnosti šoférů neshodují se však s pojmem výlučného přenechání provozu na v l a s t n í ú č e t. Vždyť ten, kdo něco provozuje na vlastní účet, kdo je pánem vozby, není povinen účet klásti druhému, není povinen o čistý zisk se s jiným dle určitého poměru děliti. Z toho plyne, že žalovaný, jenž jest vlastníkem automobilu, jest zároveň spolupodnikatelem provozu se šo-

féry svými H-em a L-em, máje spolu s nimi podíl na užitku vozby. Tomu není na závalu použití slovního obratu ve smlouvě, že šoféři přejímají provoz »na vlastní účet a nebezpečí«, neboť rozhoduje o poměru mezi vlastníkem a šoféry celý obsah smlouvy a podrobná její ustanovení, z nichž jasně vysvitá, jak si strany toto převzetí provozu šoféry představovaly, totiž aby provoz se vykonával v hospodářském zájmu šoférů i vlastníka silostroje. Poněvadž tato podrobná ustanovení jsou v odporu se začátečními slovy, že šoféři přejímají provoz »na vlastní účet«, dlužno vykládati právě tato slova ze zorného úhlu vzájemných práv a povinností, které strany ve smlouvě ujednaly, a nutno přijíti k témuž úsudku, jako odvolací soud, totiž že šoféři převzali sice provoz na vlastní účet a nebezpečí, nikoli však výlučně na vlastní účet a nebezpečí, nýbrž společně s vlastníkem automobilu, jemuž jsou povinni klásti účty a s nímž jest se jim dělit i o zisk (§ 914 obč. zák.). Toť jediný logicky možný výklad uvedené smlouvy. Jest možné, ba pravděpodobné, že vlastník S. nechtěl ručiti za ztráty v podniku vůči osobám třetím; tím není však jeho ručení v tomto případě vyloučeno, neboť dle nutícího znění Šu 1 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. jest vlastník silostroje, který provoz přenechal třetí osobě úplně na její vlastní účet a nebezpečí, práv ze škody, vzešlé provozem silostroje. Tím právě chtěl zákonodárce zameziti účinek úmluv, jimiž by vlastník silostroje přenést chtěl nebezpečí škod povstálých provozem na osoby nemajetné, placení neschopné, jimiž by se tedy zákon obcházel. Povinnost, uložená smlouvou šoférům v tom směru, že musí platiti daně a poplatky, a udržovati automobil ve stavu ku provozu způsobilém, není nikterak na újmu uvedenému právnímu pojetí postavení vlastníka S-a; neboť rozhodným jest, že vlastník nepřenechal šoférům provoz automobilu za určité, přesně a pevně vymezené nájemné, nýbrž že se učinil onou smlouvou podílníkem na zisku živnostenského podniku, při čemž zůstává lhostejným, zda šoféři musí daně a opravy platiti ze svého čistého zisku, či snad ze zisku hrubého, — což onou smlouvou zřejmě není vyloučeno, — neboť tím právní povaha podílnictví S-ova na zisku, docíleném provozováním jízd automobily, není nikterak vyloučena.

Čís. 3607.

Lékařské vysvědčení o nemohoucnosti otce k souloži nenahraňuje znaleckého důkazu na soudě za účasti stran. Nebyl-li důkaz ten proveden, trpí řízení vadou čís. 2 Šu 503 c. ř. s.

O tvrzené duševní chorobě, nikoliv však i o tvrzené duševní zaostalosti nutno vyslechnouti znalce.

(Rozh. ze dne 11. března 1924, Rv II 10/24.)

Žalobě o uznání otcovství a placení výživného bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno. Ne j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by řízení doplnil a znovu rozhodl.